

Evlilik Yaşam Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Evlilik Yaşam Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21525>

Özet

Evlilik Yaşam Ölçeği (EYÖ), evlilik ilişkisinden sağlanan doyum düzeyini ölçmek amacıyla Esin Tezer tarafından 1996 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, bireylerin evliliklerindeki genel memnuniyet ve uyum düzeylerini değerlendirmeyi amaçlar. Yüksek iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenirliğine sahip olduğu gösterilmiş olup, evli ve boşanmış gruplar arasındaki anlamlı farklılıklar aracılığıyla yapı geçerlii desteklenmiştir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Evlilik, evlilik doyumu, evlilik kalitesi, psikometrik, güvenirlik, yapı geçerlii, Esin Tezer.

Yazarlar

Esin Tezer

Amaç

Evlilik Yaşam Ölçeği'nin temel amacı, evli bireylerin kendi evlilik ilişkilerinden ne ölçüde doyum sağladıklarını ve bu ilişkiyi ne kadar tatmin edici bulduklarını saptamaktır. Ölçek, hem klinik ortamlarda evlilik danışmanlığı süreçlerini desteklemek hem de akademik araştırmalarda evlilik kalitesi ile ilgili değişkenleri incelemek için geliştirilmiştir.

Ölçek, evlilik ilişkisinin subjektif değerlendirilmesine odaklanarak, bireyin evliliğinden elde ettiği duygusal, sosyal ve psikolojik tatmini nicel bir şekilde ifade etmesini sağlamaktadır. Bu sayede evlilikteki sorun alanların tespiti edilmesine ve müdahale stratejilerinin geliştirilmesine katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

Yapı

Evlilik Yaşam Ölçeği, psikolojideki temel ilişki yapıları arasında biri olan **Evlilik Doyumu** (Marital Satisfaction) yapıya ilişkin ölçmektedir. Evlilik doyumu, bireyin evliliğindeki beklentileri ile mevcut durumu arasındaki uyumun derecesi olarak tanımlanır. Bu ölçek, evlilik ilişkisinin genel kalitesini ve bireyin bu ilişkiden duyduğu memnuniyeti tek bir boyut altında toplamayı amaçlayan, muhtemelen tek boyutlu (unidimensional) bir yapıya sahiptir.

Ölçek maddeleri, bireylerin eylemleriyle olan ilişkilerini, ortak yaşamdan duydukları mutluluğu ve genel olarak evliliklerine yönelik olumlu veya olumsuz tutumlarını yansıtacak şekilde formüle edilmiştir. Yüksek puanlar yüksek doyum düzeyine işaret ederken, düşük puanlar evlilikte yaşanan memnuniyetsizlik veya uyumsuzluk belirtisi olarak yorumlanmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, bilinen gruplar?n kar??la?t?r?lmas? tekni?i kullan?larak s?nanm??t?r. Bu teknik, ölçe?in teorik olarak farklı sonuçlar vermesi beklenen gruplar? ay?rt etme yetene?ini de?erlendirir. Çal??mada, 50 evli bireyden olu?an bir ön uygulama grubu ile 10 bo?anm?? bireyden olu?an bir grup kar??la?t?r?lm??t?r.

Yap?lan analizde, öncelikle gruplar?n puanlar?n?n varyans homojenli?i test edilmi? ve varyanslar aras?nda ($F = 1.08$) düzeyinde anlamlı bir fark bulunmam??t?r ($\alpha = 0.05$). Ard?ndan, gruplar?n ortalamalar? aras?ndaki fark?n incelenmesi için t testi uygulanm??t?r. Evli bireylerin ortalama puan? ($n=50$, $X = 37.3$, $s = 7.14$), bo?anm?? bireylerin ortalama puan?ndan ($n=10$, $X = 22.4$, $s = 6.87$) anlamlı ölçüde yüksek ç?km??t?r. Hesaplanan t de?eri 6.23 olarak bulunmu? ve bu fark?n 0.01 düzeyinde istatistiksel olarak **anlamlı** oldu?u tespit edilmi?tir. Bu sonuçlar, Evlilik Yaşam? Ölçe?i'nin evlilik doyumu aç?s?ndan farklı yaşam durumlar?ndaki bireyleri ba?arılı bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini ve güçlü bir yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Evlilik Yaşam? Ölçe?i'nin güvenirli?i, hem zamana kar?? tutarlılık (test-tekrar test) hem de iç tutarlılık yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Ölçe?in **test-tekrar test güvenirlik katsay?s?** 0.85 olarak belirlenmi?tir. Bu katsayı, ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde kararlı oldu?unu ve ölçe?in stabil bir yapıya sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

?ç tutarlılık katsay?s? (Cronbach's Alpha) ise iki farklı uygulama grubunda ayrı ayrı hesaplanm??t?r. İlk uygulamada bu katsayı 0.91, ikinci uygulama grubunda ise 0.89 olarak bulunmu?tur. 0.89 ile 0.91 aral???ndaki bu de?erler, ölçe?in maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarlı oldu?unu ve Evlilik Yaşam? Ölçe?i'nin psikometrik açıdan **yüksek bir güvenirli?e** sahip oldu?unu açıkça ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Sa?lanan kaynak metinde Evlilik Yaşam? Ölçe?i'nin faktör yap?s?na dair spesifik bilgiler (aç?mlayıcı veya do?rulamalı faktör analiz sonuçları) bulunmamaktadır. Ancak, ölçe?in temel olarak evlilik ili?kisinden elde edilen genel doyum düzeyini ölçme amacı göz önüne al???nda, ölçe?in **tek faktörlü** bir yapıya sahip olması muhtemeldir. Gelecekteki ara?tırmalar, bu ölçe?in evlilik doyumunun farklı alt boyutlar?nı (örneğin, ileti?im, duygusal yakınlık, problem çözme) ayr??t?p ayr??t?rmad???nı daha detaylı faktör analizi teknikleriyle inceleyebilir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Orijinal Türkçe ölçek)

Format: Bireylerin evlilik ilişkisinden sağladığı doyumu ölçen öz bildirim ölçeği.

Dil: Türkçe

Derecelendirme: 5'li Likert tipi derecelendirme. Seçenekler şu şekildedir: 1= **Kesinlikle Katılmıyorum**, 5= **Kesinlikle Katılıyorum**.

Popülasyon Grubu: Evli veya evlilik ilişkisi deneyimi olan bireyler.

Yaş Grubu: Yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Geçerlik çalışmasında evli (n=50) ve boşanmış (n=10) bireylerden oluşan iki grup kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital öz bildirim yöntemiyle uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Evlilik doyumu, ilişki doyumu, psikolojik dayanıklılık, t testi, Cronbach Alfa, evlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: esin@metu.edu.tr (Esin Tezer, ODTÜ)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 1996

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanıma veya ücretsiz erişimine dair spesifik bir bilgi kaynağında sunulmamıştır. Kullanım için sorumlu yazar (Esin Tezer) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: evlilik-yasami-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Tezer, E. (1996). Evlilik ilişkisinden sağlanan doyum: Evlilik Yaşam Ölçeği. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(7), 1-7.

Evlilik Yaşam? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Bu nedenle, maddeler bu akademik giri?te sunulamamaktadır. Maddeler için orijinal referans yay?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM